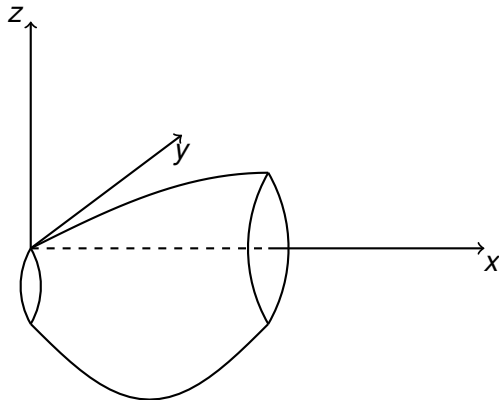

Integrali i računanje volumena tijela

Često se u praksi postavlja pitanje izračunavanja volumena tijela. Pretpostavimo da imamo neko tijelo koje postavljamo tako da kroz njega prolazi prolazi os x (u trodimenzionalnom koordinatnom sustavu).

Sada zamislimo da smo gornje tijelo razrezali poprečno, tj. paralelno s yz -ravninom na vrlo tanke kriškice debljine Δx , koje su, prema tome, otprilike tanki valjci (što je Δx manje, sličniji su valjcima). Kriškice, dakle, otprilike izgledaju ovako:

te je volumen kriškice jednak $S(x)\Delta x$, gdje je $S(x)$ površina presjeka (dakle baze kriškice). Ukupan volumen, je prema tome,

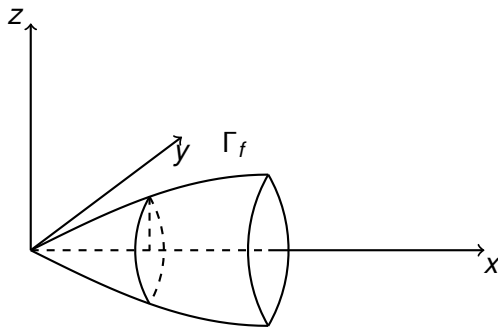
$$\sum_{\Delta x} S(x)\Delta x,$$

a vidjeli smo da infintezimalnim smanjivanjem Δx dobivamo

$$V = \int_a^b S(x) dx,$$

Volumen rotacionog tijela

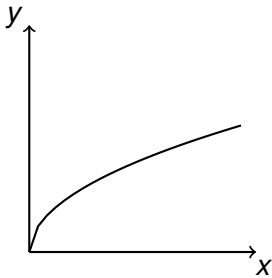
Kao poseban slučaj gornje situacije, javlja nam se računanje volumena rotacionih tijela; tj. onih koja su nastala rotacijom grafa funkcije $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ oko x -osi; npr. kao što se vidi na slici

U tom slučaju je površina $S(x) = f(x)^2\pi$, te je onda dani volumen rotacionog tijela, nastalog rotacijom grafa funkcije $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$; $f(x) \geq 0, \forall x \in [a, b]$ jednak

$$\pi \int_a^b (f(x))^2 dx.$$

Primjer Izračunajte volumen rotacionong paraboloida nastalog rotacijom parabole $y = \sqrt{x}$ oko x -osi od $x = 0$ do $x = 5$. Dakle,

rotiramo ovaj graf.

Prema tome, $f(x)^2 = x$. Dobivamo $V = \pi \int_0^5 x \, dx = \pi \frac{x^2}{2} \Big|_0^5 = \frac{25\pi}{2}$.